

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet: Človek a príroda

1.

Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Tretí
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina, , 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	primárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Iné	štátna škola

2. Charakteristika predmetu

Vzdelávacie štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané spôsobilosti sú potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ: Hlavným cieľom predmetu prírodoveda je rozvíjať poznanie žiaka v oblasti prírodného a spoločenského prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby žiak bol schopný orientovať sa v informáciách a vedieť ich objektívne spracovávať v rámci jeho kognitívnej úrovne.

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou

Špecifické ciele:

➤ Vzdelávacie:

- viesť žiakov k pravdivému spoznávaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí
- viesť žiakov k vnímaniu pozorovaných javov životného prostredia ako častí komplexného celku prírody, rozvíjať schopnosť pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov
- rozvíjať zručnosť manipulovať s prírodninami, s vecami a so spoločenskými dokumentmi, chápať vzťahy medzi nimi a realizovať jednoduché prírodovedné experimenty
- rozvíjať zručnosť interpretovať pozorovaním získané informácie slovom, usporiadaním, kresbou (opis, porovnávanie a klasifikácia informácií)
- viesť žiakov k nazeraniu na problémy a ich riešenie z rôznych uhlov pohľadu
- viesť deti k tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie
- rozvíjať schopnosť získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch

➤ Výchovno - vzdelávacie:

- viesť žiakov k uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnej starostlivosti o životné prostredie zapojením sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje
- viesť žiakov k poznaniu a fungovaniu ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu a dodržiavania hygienických návykov
- formovať kultúrne správanie žiakov
- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávania kultúrneho dedičstva našich predkov
- rozvíjať toleranciu voči iným kultúram
- vychovávať deti k dopravnej disciplíne

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

1. Kompetencie k učeniu

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

osvojiť si poznatky a študijné návyky na základe poskytovaných možností

- vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovať ich a využiť vo svojom učení a v iných činnostiach
- zlepšiť svoju vytrvalosť a iniciatívu
- hodnotiť svoj pokrok
- akceptovať spätnú väzbu

2. Kompetencie riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vnímať a sledovať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí
- premýšľať o príčinách
- navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti
- riešiť problémy a konflikty vo vzťahoch chápaným a spolupracujúcim spôsobom

3. Kompetencie komunikačné

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vyjadriť sa ústnou formou primeranou stupňu vzdelávania
- načúvať určitý čas, náležite reagovať a vyjadriť svoj názor
- * uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádzajú do kontaktu
- objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov

4. Kompetencie sociálne a interpersonálne

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vytvoriť si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje jeho sebadôveru a sebarozvoj
- uvedomiť si vlastné potreby a aktívne využiť svoje možnosti
- chrániť si svoje fyzické a duševné zdravie

5. Kompetencie občianske

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- kontrolovať vlastné konanie
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov

6. Kompetencie pracovné

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- pripraviť si vhodné pracovné prostredie
- pristúpiť zodpovedne k zvereným úlohám
- poznať profesijné možnosti

7. Kompetencie kultúrno estetické

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- rešpektovať vkus iných ľudí
- vyjadriť primerane veku svoj názor a vkusný postoj
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- poznať základné pravidlá spoločenského kontaktu
- správať sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám
- byť tolerantní a empatickí k prejavom iných ľudí

5. Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy, postupy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Rastliny a huby	rozhovor, vysvetľovanie, pozorovanie, diskusia zber listov, porovnávanie, priradovanie, triedenie, zakresľovanie, praktické činnosti	vychádzka, skupinová práca, práca vo dvojiciach, dramatizácia, individuálna práca

Živočíchy	rozhovor, pozorovanie, manipulačné činnosti, priradovanie, zoradovanie kreslenie, práca s encyklopédiou, triedenie, praktické činnosti vysvetľovanie diskusia, beseda, porovnávanie, praktické činnosti	samostatná práca, hra s obrázkami, práca s maketou, skupinová práca, tvorba pojmovej mapy, individuálna práca, dramatizácia manipulačné činnosti, práca vo dvojiciach
Človek	rozhovor, pozorovanie, manipulačné činnosti, priradenie, zoradenie praktické činnosti, vysvetľovanie	hra s obrázkami, dramatizácia, samostatná práca skupinová práca, manipulačné činnosti, opis činnosti
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	rozhovor, pozorovanie, práca s encyklopédiou, vyhľadávanie - internet, tvorba plagátu, triedenie, praktické činnosti pokús, experiment	samostatná práca, skupinová práca didaktická hra, manipulačné činnosti, pokús

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Učebnice	Doplnková literatúra pre žiakov	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje

Rastliny a huby	Prírodoveda pre 3. ročník ZŠ – Rut Dobišová Adame Oľga Kováčiková, AITEC Bratislava 2018	- Chalachánová, M.: Tvorivé cvičenia pre 3. roč.a. MAPA Slovakia Bratislava, s.r.o. 2000 - Stanko, J. Stánková A. : Pracovný zošit k prírodovede pre 3. ročník ZŠ. Východoslovenské nakladateľstvo, spol. s.r.o. Košice 2002 -Glover, D. : Z čoho sa robia veci. IKAR, a.s. Bratislava 2003 - Ganeriová, A. Oxlade, Ch.: Encyklopédia pre	- Stanková, A. Stanko, J.: Prírodoveda, Metodická príručka na vyučovanie v 3. ročníku základných škôl. SPN, a.s. Bratislava 1997 -Mihálik, L. : Didakticko - metodické otázky vyučovania prírodovedy na 1. stupni ZŠ. KPÚ,	CD prehrávač, Diaprojektor, Videoprehrávač DVD Dataprojektor Interaktívna tabuľa	papiere, farebné papiere, farbičky, nožnice, lepidlo, obrázky z časopisov zošity, listy stromov, maketa hodín zubná kefka a pasta, baliaci papier, farby, zelenina, miska, tanier s príborom, poháre, obrázky rastlín obrázky zvierat fotografie členov rodiny, obrázky rodín alebo členov iných kultúr a národností črepník, zemina, nádoba s vodou, semená hrachu, iné semená, vypeparované zvieratá a živočíchy, kostra	časopisy internet encyklopédie odborná literatúra
Živočíchy						
Človek						
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov						
		školákov. IKAR, a.s. Bratislava 2005 - Detská Ottovo Nakladatelství s.r.o., Praha 2000 Otázky a odpovede pre deti Čo je to ? VIKTÓRIA PRINT,	Banská Bystrica 1984 -Prírodoveda v 3. ročníku Základnej školy. ŠPÚ, Bratislava 1994 -Peticová, A. Chalachánová, M. Prvouka pre učiteľov 2. r ZŠ		ľudského tela, rozpustné a nerozpustné látky vo vode, výrobky z rôznych materiálov fotografie, pohľadnice	
		spol s.r.o. Bratislava 2004	LITOMONT, spol s.r.o. Banská Bystrica 1999			

		Stanko, J. Stánková, A.: Pracovný zošit k Prírodovede pre 3. ročník ZŠ. Východoslovenské nakladateľstvo, spol s.r.o Košice 1993 - Raynervá, C: Nenič svoje múdre telo. SONUS, Banská Bystrica 1997 - Pracovný zošit pre žiakov 3. ročníka. Modrá stužka 2009				
--	--	---	--	--	--	--

7. Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Pri vyučovaní prírodovedných predmetov treba využiť vedomosti všetkých koncepcií, s ktorými učitelia boli oboznámení počas štúdií a priebežného vzdelávania, všetky metódy a formy práce, ktoré budú viesť k rastu výkonnosti a rozvoju tvorivého myslenia žiakov, k hľadaniu súvislostí pri riešení, nadväznosti na jednotlivé celky, uplatňovať medzipredmetové vzťahy, pochopiť priebeh dejov a javov, ich zdôvodňovanie pomocou rozprávania a opisu svojej práce atď. Učiteľ prihliada na vývojové osobitosti a možnosti žiakov 2. ročníka.

Pri klasifikácii vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl:

Podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu základných škôl majú byť žiaci priebežne i súhrnne hodnotení. Hodnotenie má pôsobiť konštruktívne a povzbudzujúco, má byť zamerané na pozitívnu motiváciu, orientuje sa na pozitívne stránky schopností žiakov.

Pri hodnotení žiakov našej školy učitelia dodržiavajú pravidlá prerokované a schválené MZ pre daný ročník kvôli objektivite a rovnakej náročnosti učiteľov, nesmú však zabúdať na individuálny prístup prostredníctvom pochvaly a povzbudení.

MZ na svojom zasadnutí schválilo hodnotenie známku.

Celkové zhodnotenie práce závisí od úrovne zvládnutia čítania, písania a od stupňa celkového rozvoja osobnosti žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne predpoklady.

Ústne odpovede:

Pri klasifikácii ústnych odpovedí vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl:

Stupeň 1 /výborný/

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 /chválitebný/

Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov.

Stupeň 3 /dobrý/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí, ktoré sú predpísané učebnými osnovami, nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 /dostatočný/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sa prejavujú nedostatky. Závažné nedostatky a chyby vie žiak s pomocou učiteľa korigovať.

Stupeň 5 /nedostatočný/

Žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti má podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky.

V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správaní, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov jeho činností je na nízkej úrovni. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

Previerky:

Akékoľvek previerky zo všetkých prírodovedných predmetov je nutné uschovať, aby bol prehľad o ich zameraní, množstve, kvalite – výkone žiakov, ako aj pre kontrolu zo strany vedenia školy v prípade inšpekcie. Je vhodné zaradiť písomnú prácu po prebratí jednotlivých tematických celkov.

Hodnotenie previerok a didaktických testov :

Hodnotenie previerok a didaktických testov

1	100 – 90%
2	89 – 75%
3	74 – 50%
4	49 – 30%
5	29 – 0%

Pri celkovom hodnotení žiaka v predmete musí prevažovať počet známok z ústnych odpovedí nad písomnými.

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPP a P. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriadiť vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi MZ prírodovedných predmetov.

MZ prírodovedných predmetov v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: Človek a príroda

Predmet: Prírodoveda

Počet hodín v 3. ročníku: 1 hodina týždenne

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Rastliny a huby	<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan kónský; byliny – fazuľa obyčajná,• že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie,• že rastlina počas života kvitne a prinesie semená,• že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny,• že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hlúč alebo cibúľ, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi,• hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka,• skúmať život na vybranom strome,• vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať,• rozpoznať typické poľné plodiny,• hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín,	<ul style="list-style-type: none">• životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín• význam lesa pre človeka• zemiak (ľuľok zemiakový),• cukrová repa, pšenica ozimná 1• liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lipa malolistá, skorocel kopijovitý, materina dúška• jedovaté rastliny• jedlé, nejedlé a jedovaté huby, plesne, kvasinky	9	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť

	<ul style="list-style-type: none"> • že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia, • že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), • pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel, • že neznáma rastlina môže byť jedovatá, • vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, • že huby nepatria medzi rastliny, • určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, • že medzi huby zaradíme aj plesne a kvasinky. 			
Živočíchy	<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), • opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú. 	<ul style="list-style-type: none"> • ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná; • obojživelníky: skokan hnedý; • plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná; • vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny; • cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca; • živočíchy bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný 	8	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť
Človek	<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p>		8	

	<ul style="list-style-type: none"> ● že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, ● trávenie, energia, stavebné látky, ● obezita, potravinová pyramída ● vylučovanie, moč, potenie, pitný režim ● vysvetliť proces trávenia človeka, ● zakresliť časti tráviacej sústavy, ● vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach sústavy deje s potravou, ● zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky, ● vysvetliť vznik obezity, ● vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, ● vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve, ● vysvetliť, ako sa dostáva voda do organizmu a ako sa z neho vylučuje, ● zakresliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, ● vysvetliť pitný režim, ● realizovať prieskum o pitnom režime, ● zhodnotiť výsledky prieskumu vzhľadom na vedomosti o správnej životospráve, ● odporučiť zmeny v pitnom režime. 	<ul style="list-style-type: none"> ● trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída vylučovanie, moč, potenie, pitný režim 	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť</p>
--	--	---	---

<p>Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</p>	<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov, ● že vzduch sa nachádza všade, vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne, ● že vietor je pohybujúci sa vzduch, ● vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu, ● vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna, ● navrhnúť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu, ● navrhnúť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok, ● realizovať dlhodobé pozorovanie znakov počasia a z výsledkov vyvodit' závery, 	<ul style="list-style-type: none"> ● vzduch, kyslík, oxid uhličitý, ● prúdenie vzduchu, vietor, zrážky, ● teplota prostredia ● teplo, teplota, teplomer, telesná teplota ● kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla, topenie, vyparovanie, tuhnutie, ● tuhé, kvapalné a plynné látky, rozpúšťanie a topenie plávajúce a neplávajúce predmety, ● nadľahčovanie telies vo vode, ● objem a hmotnosť 	<p>8</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● že najväčším zdrojom tepla je Slnko, ● že teplo vzniká aj horením látok alebo trením, ● že teplo tvorí aj väčšina živočíchov, ● že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok, ● skúmať stálosť telesnej teploty, ● porovnať telesnú teplotu detí a dospelých, ● vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú 			
--	---	--	--	--

Z dôvodu odbornej korektnosti sú vo vzdelávacích štandardoch pri všetkých rastlinných a živočíšnych druhoch uvedené rodové aj druhové názvy organizmov. Štandardným výkonom žiaka prvého stupňa základnej školy je poznanie rodového názvu organizmov, uvedených vo vzdelávacom štandarde.

Aktualizované: august 2022
Mgr. Michal Tomáš